

Svatováclavská lípa - 4. března 2012

Stojím u okna v kanceláři 21. června 2023 před třetí hodinou odpolední. Dívám se směrem na západ, jak se na město šíří po nebi ocelová šed'. Před ní je položen bílý rukáv mraků. Někdy se toto seskupení označuje jako shelf cloud. Ten zabírá skoro třetinu oblohy. Vane čerstvý vítr - a najednou se mezi domy objeví vír vody. Listí a stromy se začnou zmítat v nenadálém chumlu něčeho. Budova dostane za chvíli první úder. Až se zachvěje, stěny, podlaha a stropy se znatelně otřesou. Venku naštěstí nikdo není a kanceláře jsme stihli utěsnit.

Přemýšlím o tom, koho tahle slotá postihne a co se kde stane. Když jdu později domů, v Rennerových sadech se válí zpřelámané větve, listí a drť všeho možného. Údajně během krátké chvílky spadlo ve Strakonících 22 mm vody na m².

Od známé se dozvím, že za obět' nepohodě padla Svatováclavská lípa při cestě na Podsrp. V první chvíli ve mně zatrne. Z různých důvodů. Samotný strom dobře znám a asi jako každý obyvatel našeho města jej považují za jeho ikonu. Stejně jako strakonický hrad, soutok řek Otavy a Volyňky nebo malebné Podskalí. Na to mnohé myslím také. Ale drobně zpět k zmiňované lípě.

Např.: *strakonickou Svatováclavskou lípu registruje ve svém soupisu stromů č. 1 z roku 1941 Dr. V. V. Kremer a uvádí k ní stáří 400–500 let s poznámkou - obrázek Panny Marie.*

S našimi dětmi jsme prováděli dne 11. března 2001 měření a v patě stromu měl kmen 8.20 m. Ve výšce 130 cm potom 6.20 m. Zdravotní stav byl podle našeho posouzení tehdy dobrý.

Stará lipová alej vedoucí podél Podsrpenské silnice se pomalu vytrácí v průběhu druhé poloviny 20. století a počátkem století následujícího. Stejně tak jako lípy a jiné stromy, které stávaly u silnice ze Strakonice do Písku nebo nedalekých Katovic. Nedávná minulost, přítomnost a budoucnost stírá úmysl našich předků.

Vím, že tato strakonická lípa v posledních letech jakoby svým zdravím kopírovala osud lidí v době začátku 20. let tohoto století. Stejně jako oni i ona měla svůj vlastní neduh. Přes všechny kladné i záporné skutečnosti už jen svojí rozlohou přibližně 350 m² byla výrazným prvkem či symbolem životního prostředí.

Prošla mnoha historickými událostmi. Dalo by se říci, že v době pobělohorské byla ještě mladička. O tom, jaké ruce jí zasadily a pečovaly o ni se můžeme jen domnívat. Vzhledem k délce lidského života to nebyla činnost jednoho člověka, ale více lidí. Zažila procházení vojsk a lidí různých národností naším městem. Stála již při budování tzv. císařské silnice, železniční trati. Dívala se přes hřbitovní zeď na pohřby strakonických lidí obyčejných i těch slavných. A nyní, po 5 staletích, zdá se její osud naplněn.

Samotné Strakonice již nemají tak mohutného stromu. Snad nyní, v době přicházejících lidských svárů, je nutné pomyslet na její nástupce, kteří překlenou naše krátké životy. Věřte, či ne, že údaje o starých, rodinných či památných stromech se po uplynutí jednoho lidského života hledají velmi obtížně. Stejně tak jako osudy obyčejných a mnohdy nadobyčejných lidí.

